

Zápis ze 129. jednání Komise pro hodnocení výzkumných organizací

konaného dne **7. prosince 2020 od 14.00 hod.** Z důvodu vývoje epidemiologické situace jednání proběhlo online via aplikace WEBEX.

Jednání se zúčastnili: prof. Ing. Petr Dvořák, CSc. (předseda), RNDr. Miloslav Frýzek, prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc., prof. Ing. Štěpán Jurajda, Ph.D., prof. RNDr. Ing. František Kocourek, CSc., doc. RNDr. Stanislav Kozubek, DrSc., doc. Ing. Jaroslav Machan, CSc., prof. RNDr. Tomáš Polívka, Ph.D., Ing. Martin Srholec, Ph.D., prof. MUDr. Josef Syka, DrSc., prof. Ing. Michael Šebek CSc., prof. MUDr. Pavel Ševčík, CSc., Ph.D., prof. PhDr. David Šmahel, Ing. Karel Vejražka, Ph.D., Mgr. Ing. Kateřina Miholová, PhD. (tajemnice KHV), Mgr. Markéta Avakian (host), Ing. Přemysl Filip (host), Ing. Jan Marek, CSc. (host), Ing. Miroslav Rychtařík (host)

Komise byla usnášeníschopná.

Pro jednání Komise byl předem navržen program, podklady pro jednání Komise byly rozesílány průběžně e-mailem.

Projednávané body:

- 1) Zahájení, schválení návrhu programu
- 2) **Informace z 362. zasedání Rady** *[členové Rady]*
- 3) **Návrh činnosti KHV a harmonogram jednání v roce 2021** *[P. Dvořák]*
- 4) **Informace o činnosti pracovní skupiny KHV pro hodnocení aplikovaného výzkumu** *[J. Machan]*
- 5) **Hodnocení účelové podpory** *[M. Srholec]*
 - a) **NAKI III (MK)**
 - b) **Program podpory mezinárodní spolupráce ve VaV INTER-EXCELENCE II (MŠMT)**
- 6) **Implementace Metodiky 2017+** *[P. Dvořák, M. Šebek, K. Miholová]*
 - a) **Informace o aktuálním stavu hodnocení na národní úrovni podle M17+**
 - b) **Stížnosti VO ke zveřejněným výstupům z hodnocení podle M17+**
 - c) **Příprava jednání tripartit**
- 7) **IS VaVal** *[M. Rychtařík]*
- 8) **Různé**
- 9) **Závěr**

Ad 1) Jednání zahájil místopředseda a konstatoval, že Komise je usnášeníschopná. Přítomní členové Komise byli seznámeni s návrhem programu jednání. Prof. Dvořák a další se připojili s mírným zpožděním z důvodu konání Akademického sněmu AV ČR, ze stejného důvodu bylo jednání zahájeno až ve 14 hod. KHV schválila program 129. zasedání.

Prof. Jurajda přítomné informoval o rezignaci prof. Dvořáka z funkce člena Rady k 31. prosinci 2020. Členové Komise vyjádřili své upřímné poděkování za jeho rozsáhlou činnost v KHV i Radě, za podporu hodnocení podle M17+, které převzal po předčasném odchodu prof. Jitky Moravcové, někdejší předsedkyně KHV. Předseda KHV je členem Rady, jmenován/odvolán předsedou Rady na návrh Rady. Z výše uvedených důvodů je třeba v souladu s článkem 3 bodem 2 Statutu KHV, aby Rada zřejmě na 364. zasedání v lednu 2021 v tajné volbě zvolila nového předsedu KHV.

Ad 2) Prof. Dvořák informoval o 362. zasedání Rady ze dne 27. listopadu 2020, na kterém oznámil svou rezignaci. Vyjádřil své obavy nad snižující se úrovní RVVI, po odchodu prof. Witzanyho a prof. Laty je počet bytostných vědců v defenzivě. Obdobně se vyjádřil i doc. Machan. O aktuálním stavu byl informován i premiér Babiš. Prof. Dvořák by i nadále rád zůstal členem KHV. Rada byla doplněna o doc. MUDr. Mariána Hajdúcha, Ph.D. a Ing. Jiřího Holoubka. Diskutována byla Inovační strategie ČR 2019 – 2030 a informace o „Podpoře VaVal v rámci hospodářské strategie (Národní plán obnovy)“, na jednání s Evropskou komisí zastupovali ČR náměstci Doleček a Očko. Ministr Havlíček představil výchozí návrh výdajů státního rozpočtu ČR na výzkum, experimentální vývoj a inovace na roky 2022-2024 s výhledem do roku 2028, který byl následně schválen vč. Pokynů Rady k přípravě návrhu výdajů. Rada se seznámila s vypořádáním námitek k hodnocení výsledků aplikovaného výzkumu, schválila Harmonogram tripartitních jednání po třetím roce implementace M17+, vzala na vědomí informaci o činnosti PS KHV pro aplikovaný výzkum a uložila uspořádat workshop k námitkám k hodnocení v Modulu 1 (termín není znám). Rada se vyjádřila k návrhu programu Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu 2022–2027 (SecPro – SECurity PROcurement). MŠMT Radě přeložilo Projekt sdílených činností Prohloubení integrace výzkumného a inovačního ekosystému ČR do Evropského výzkumného prostoru a podpora intenzivní mezinárodní spolupráce výzkumných organizací a podniků ČR ve výzkumu, vývoji a inovacích (CZERA). Cílem projektu sdílených činností je poskytovat všem zúčastněným stranám z prostředí VaVal v ČR kompletní portfolio služeb analytického, informačního, poradenského a konzultačního charakteru, odpovídající nárokům kladeným na zapojení do mezinárodní spolupráce ve VaVal. Dále se Rada vyjádřila k „Národní výzkumné a inovační strategii pro inteligentní specializaci ČR 2021-2027 (Národní RIS3 strategie)“. Rada byla obeznámena s dosavadní činností CZELO - v současné době fungující Česká styčná kancelář pro výzkum, vývoj a inovace provozována Technologickým centrem AV ČR na základě grantové podpory MŠMT bude od roku 2021 transformována do České styčné kanceláře pro vzdělávání a výzkum a gestorem provozu kanceláře se stane MŠMT, resp. Dům zahraničních služeb, a to na základě vzájemné dohody mezi MŠMT a TC AV ČR. Finální verze Analýzy VaVal pro rok 2019 bude předložena 363. zasedání Rady a následně i vládě ještě do konce roku 2020. Ing. Bízková žádala, aby Analýza VaVal byla předložena do MPŘ.

Ad 3) Doc. Machan KHV informoval o činnosti PS pro hodnocení aplikovaného výzkumu. Komise byla seznámena s prezentací pro RVVI, připomínkami prof. Šebka i analýzou prof. Kocourka, která mj. vyvozuje, že VO nejsou motivovány produkovat aplikované výsledky, a stále nepochopily kritéria hodnocení. Diskutován byl vliv hodnocení na financování. Prof. Polívka upozorňuje, že do Modulu 1 vstupuje pouze malé procento těch nejlepších výsledků dané VO.

Prof. Dvořák Komisi upozornil, že kritika vychází především od prof. Maříka a Ing. Nováka. Kvalita peer review není odvislá od míry podrobnosti instrukcí/kvantity informací, ale od kvality recenzenta. Je třeba si stanovit principy, hodnocení nelze vrátit k bodům a trojčlence. Doc. Kozubek navrhuje, aby k diskuzi byl přizván i zástupce aplikovaného výzkumu z AV ČR.

Ad 4) Komise projednala návrh Programu **NAKI III** - programu na podporu aplikovaného výzkumu v oblasti národní a kulturní identity na léta 2023 až 2030 Ministerstva kultury. Následné diskuze se účastnil i ředitel Marek. KHV doporučuje návrh programu v předložené podobě neschválit, protože nedostatečně zohledňuje Základní principy přípravy a hodnocení programů a skupin grantových projektů výzkumu, vývoje a inovací schválené usnesením vlády ze dne 13. května 2015 č. 351 (dále jen „Základní principy“) a Postup Rady při hodnocení návrhů programů účelové podpory a skupin grantových projektů schválený na 351. zasedání dne 29. listopadu 2019 (dále jen „Postup Rady při hodnocení“). V návrhu programu není vysvětleno, jakým způsobem bude vyhodnoceno, do jaké míry byl hlavní cíl splněn. Návrh programu neprošel ex-ante hodnocením. V návrhu programu chybí metodika hodnocení programu. A KHV především doporučuje opustit myšlenku, že rozdíl mezi tzv. „základním vs. aplikovaným“ výzkumem je možné primárně určit podle druhu výsledků. A zároveň doporučuje k seznamu výsledků druhu NmetS i NmetC přidat možnost nahradit je jinými druhy relevantních výsledků.

Dalším bodem programu byl návrh Programu podpory mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích **INTER-EXCELLENCE II** Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Dr. Srholec představil návrh vyjádření KHV vč. námitek prof. Polívky a prof. Syky. Obecně je kvitován posun dobrým směrem, program je velmi dobře připraven. KHV návrh programu doporučila schválit v souladu se svým vyjádřením.

Ad 6) Tajemnice informovala o aktuálním stavu hodnocení podle M17+ na národní úrovni. Finalizuje se nákup dat z databáze WoS od Clarivate Analytics. Data z dtb SCOPUS jsme již obdrželi, byly zahájeny přípravné práce. Rada požádala výzkumné organizace v případě potřeby o zpětnou vazbu ke zveřejněným výstupům z Modulu 2 do 14 dnů od data jejich zpřístupnění. Lhůta pro zasílání podnětů uplynula dne 18. listopadu 2020. K hodnocení v Modulu 2 zpětnou vazbu zaslalo 16 výzkumných organizací. Významný podíl zaslaných reakcí má charakter dotazu nikoli námítky. Dotazy/námítky se opakují.

V souvislosti s požadavkem na zpřesnění bibliometrických analýz (viz výzvy schválené na 361. zasedání Rady dne 30. října 2020) byla KHV informována, že společnost Clarivate Analytics sjednotila Organization Enhanced Name pro ty výzkumné organizace, které vstupují do hodnocení na národní úrovni podle M17+ a dosud Organization-Enhanced neměly. Celkový počet VO s Org_Enh byl rozšířen ze 126 výzkumných organizací na 187.

KHV námítky k hodnocení v Modulu 1 podle M17+ ve třetím roce implementace projednala již na svém 128. jednání dne 9. 11. 2020. Na 129. jednání dne 7. 12. 2020 v souladu se Statutem KHV článek 2 odst. e) Komise po konzultaci námitek s předsedy Odborných panelů potvrdila hodnocení v Modulu 1. S výjimkou:

- námitek zaslaných po termínu, které budou projednány na 130. jednání Komise.
- jedné námítky MemBrain s.r.o. týkající se výsledku "Electrodialysis module EDBM-IF/2x100 (CM-BM)", kterou předseda OP2 prof. Šebek a Ing. Miroslav Punčochář, DrSc. garant v oboru chemické inženýrství na základě předložených námitek, ve shodě shledávají oprávněnou a navrhují zlepšit výsledné hodnocení výsledku na 2. Za tuto nesrovnalost se omlouvají.

- jedné námitky Výzkumného a zkušebního ústavu Plzeň s.r.o., která se týkala výsledku "Posouzení stavu turbíny TG2 1090 ETE za rok 2018", za jehož finální známku nese přímou zodpovědnost předseda OP2 prof. Šebek. KHV rozhodla, aby byl proto o vyjádření a detailní posouzení požádán i místopředseda OP 2 prof. Poclár z University of Southampton a 2 členové KHV doc. Machan a dr. Vejražka.

Rada uložila uspořádat tematický workshop k námitkám k hodnocení v Modulu 1 se všemi zainteresovanými VO do 15. prosince 2020, což není reálné. Termín bude odložen na začátek následujícího roku. Prof. Šebek upozorňuje na klíčovou roli neutrálního moderátora. Prof. Dvořák žádá přítomné, aby promysleli formát workshopu.

Jednání tripartit (tj. jednání mezi poskytovatelem/zřizovatelem, RVVI/Odborem RVVI a za účasti zástupců Odborných panelů) bylo zahájeno 3. prosince 2020 jednáním s AV ČR. KHV se seznámila s harmonogramem. S ohledem na aktuální vývoj epidemiologické situace se jednání konají online via aplikaci Cisco Webex Meetings. Agregace a interpretace hodnocení podle M1 a M2 je výsledkem součinnosti předsedů Odborných panelů, členů KHV/ RVVI s podporou Oddělení hodnocení výzkumných organizací Odboru RVVI. Jednání s AV ČR je hodnoceno velice kladně všemi zúčastněnými. Předsedové Odborných panelů a zástupci Rady si obzvláště cení kompetentní znalosti jednotlivých ústavů ze strany prof. Zažímalová. Přítomní se shodli, že hodnotící proces završený škálováním na takovéto úrovni má skutečně smysl. Prof. Zažímalová byla jmenována do sedmičlenné skupiny nezávislých vědeckých poradců Evropské komise v Bruselu (Group of Chief Scientific Advisors)/. Komise dále diskutovala přípravy na tripartitní jednání s MŠMT. Doc. Kozubek poděkoval prof. Jurajdovi a týmu IDEA při CERGE-EI za interaktivní aplikaci, která se pro něj při přípravě na škálování ukázala jako velice užitečná. Jednání tripartit proběhne od 3. prosince 2020 do 21. prosince 2020.

Prof. Šebek Komisi předložil sporný výsledek z Modulu 1, se kterým si neví rady. VUT Brno zaslalo do M1 ruský patent z roku 2018. Držitelem předloženého patentu je společnost Tomton, autory patentu jsou autoři výsledku. Stejně/podobně je tomu u některých dalších dokumentů (např. český užitečný vzor z roku 2015). Vynález vznikl na VUT financován z veřejných prostředků projektu ADMAS (2011-14) a v roce 2013 byla majetková práva odkoupena firmou Tomton (podle obchodního rejstříku založené roku 2010). Později si tato firma sama „zajistila právní ochranu vynálezu,“ mj. zde do hodnocení předloženým patentem Ruské federace podaným r. 2015 a uděleným r. 2018. Hodnocení výsledku není těmito nejasnostmi ovlivněno. KHV bude případ řešit jako precedens. Otázka bude diskutována s právníky a příslušnými úředníky.

Ad 6) Ing. Rychtařík Komisi zpravil o pokračování příprav na spuštění IS VaVal verze 3.0. Od 16. prosince 2020 bude probíhat úprava datového modelu pro rok sběru 2021 a migrace do IS VaVal 3.0. Vkládání dat do IS VaVal bude proto od 16. 12. 2020 do 10. ledna 2021 pozastaveno. V tomto období bude realizována úprava RoP, VaVERu, API, číselníků, validátorů a dalších utilit. Vyhledávání ve stávajícím IS VaVal po dobu úprav a migrace nebude omezeno. V nejbližších dnech po spuštění IS VaVal 3.0 budou k dispozici upravené pokyny k administraci dat CEA, VES, CEP a RIV pro rok 2021, zároveň budou dostupné i upravené Manuály pro Příjemce, Poskytovatele a Seznam chybových hlášení WKS. Ve druhé polovině ledna 2021 proběhne k novinkám v IS VaVal seminář pro poskytovatele.

Příští řádné 130. jednání se má konat dne **4. 1. 2021 od 13.00 hod.** Podle aktuálního vývoje epidemiologické situace proběhne 130. jednání KHV online via aplikaci WEBEX.

V Praze dne 4. ledna 2020

Zapsala: M. Avakian

Schválil: P. Dvořák